

er nu Noget, som jeg skal betragte som noget Underordnet, men det er dog egentlig i høi Grad paafaldende — at, naar man endelig skal skride til at indføre dette System at beskattede efter Udbytte ved Hjælp af Maalet, har man troet det rigtig at forlange af den, der ikke har bedet om et saadant Apparat, men endog saa meget har ombedet sig det, at han skal forrente det Apparat, som man har sat i hans Brænderi. Jeg forstaaer slet ikke, hvorpaa det hviler. Det forekommer mig at være høist paafaldende. Jeg kunde anføre mange flere Grunde; men da den høitærede Finantsminister rimeligvis vil anføre endel derimod, vil der jo blive givet mig Leilighed til at komme nærmere ind derpaa. Jeg vil kun sige som saa, at, dersom dette Lovforslag bliver Lov i den Skikkelse, hvori det er forelagt, vil det blive Tilfeldet, at de smaa Brænderier, hvor dette Apparat ikke skal finde Anvendelse, ville blive lettede for en Afgift, der i en rund Sum vil beløbe 200,000 Kr. rigeligt. Dersom Gjerfabrikanterne skulle arbejde under Lovforslagets Vilkaar, naturligvis med forhøiet Afgift af Spiritus, saa vil Tabet for Statskassen blive 300,000 Kroner. Det er 500,000 Kr., og det synes jeg dog altid har nogen Betydning. Jeg glemte sår at sige, men kan sige det nu, at hele Lovforslaget er motiveret derved, at det vilde være Uret mod de smaa Fabriker, om man vilde paabyrde dem en Afgift lig med den, man paabyrde de store. De arbejde under uheldigere Vilkaar. Ja, jeg har den stærke Agtelse for de Mænd, som den høitærede Finantsminister har hørt paa dette Omraade, men jeg kan ikke negte, at der staar jeg fuldt ud forbauset! De Mænd maa jo dog have Sagkundskab om den Ting, hvorom de have bidraget til Ministerens Optraeden, og naar det saaledes siges, at de mindre Brænderier ere stillede under ugunstigere Forhold, at de ikke faae saa meget Udbytte, fordi de have ikke det og ikke det og ikke det, saa er det en fuldstændig Feiltagelse. Jeg vil ikke have, det skal hedde „Brændevinsbrænding“, jeg vil bidrage Mit til, at det kommer til at hedde „Spiritusindvirkning“; Brændevinsbrænding passer ikke længer — jeg for mit Vedkommende har ikke i 15 Aar drevet Brændevinsbrænding, men kun Spritindvirkning — men er et forældet Udtryk. Det vil jeg imidlertid springe over, jeg vil kun sige, at de allerførste Fabrikanter kunne ikke udvinde en eneste Pot mere end de simpleste Brænderier ude paa Christianshavn og paa Halmtorvet, S 1871, da det samme Spørgsmaal forelaa til Behandling, anbragte Finantsministeren — Fenger var det dengang — et Apparat ude paa Halmtorvet for igjennem det at faae Visshed for, hvorledes det stillede sig med de smaa Brænderier. Hvorledes gik det egentlig? Ja, den høitærede Minister maa aabenbart være underrettet, men han, som vilde have en anden Opfattelse gjort gjældende, talte ikke om, hvad Resultatet var,

men jeg undersøgte det og gjorde den Erfaring, at dette Brænderi paa Halmtorvet, der hørte til de primitive, gav et Udbytte lig de allerførste. Ingen har det bedre eller havde det bedre, end det havde det dengang. Altsaa, jeg gjentager det, den høitærede Minister maa erkynbige sig hos Enhverfømhelst, der driver denne Virksomhed, og spørge ham, om det virkelig er saaledes, som jeg her i dette Dreblik siger, at det ikke afhænger af Apparatets Størrelse, men kun af dets Sammensætning; det vil enhver Fagmand, der staar udenfor, bekræfte. Den høitærede Minister sagde igaar, at det kan vel ikke være Nogens Mening, at man igjennem en Løldbefatningslov skal opretholde Virksomheder, der iøvrigt ikke i sig selv have Livskraft. Denne Bemærkning var slaende rigtig, og den finder udmærket Anvendelse ved nærværende Leilighed; thi forholder det sig virkelig saaledes, som det staar her i Motiverne, at der er Brænderier som udvinde 17, enkelte 18, andre 19 Potter Brændevin pr. Td. Rarrum, saa vil den høitærede Minister give mig Ret i, at det var en Forbrydelse imod nationaløkonomiske Principer at bidrage Sit til at opretholde saadanne Virksomheder, hvorved Nationalformuen blev i den Grad præjudiceret. Men jeg har Grund til at tro, at disse Opgivelser hidrøre fra — jeg kjender det meget godt — visse angstelige Fabrikanter, der tro, at de kunne præjudicere Fremtiden eller fremtaldte Bestemmelser, som de ikke holde af, ved at opgve et Udbytte, der nogenlunde svarer til de virkelige Forhold. De have den gamle Tro: Vi ville ikke opgve for Meget, saa griber man for høit ind ved Beskatningen, og det holde vi ikke af. Saaledes kan der tænkes — jeg siger ikke, at der tænkes saaledes — men det er høist sandsynligt, at der er dem, som tænke saaledes. For saadanne Virksomheder, der drives paa denne Maade, maatte Graven have været gravet for længe siden. Men saa har man andre Smaabrænderier, hvor der virkelig bevæger sig Genier, og det er sørgeligt, at disse Genier skulle nøies med en begrændet Virksomhed. Vi have her, ser jeg af de samme statistiske Oplysninger, en lille Fabrik, et lille Brænderi — lad os foreløbig kalde det Brænderi — som kun tilvirker 36,000 Potter, det er ligesaa meget som et af de større tilvirker i 2 Dage, det har 31 og en Brøf Pot ud af hver Tønde Rarrum! Et andet gaar endnu et Skridt videre, det har 31 og en større Brøf, det tilvirker kun 39,000 Potter! Men saa kommer der et tredie, som tilvirker allermindst, 23,520 Potter. Denne Fabrikant har opnaaet det glimrende Resultat, at han har 32 og en Brøf Potter pr. Tønde Rarrum! Hvad siger nu den høitærede Minister, naar man ser, at disse Brænderier, der høre til de allermindste, kunne fremvise et saadant Resultat? Mon den høitærede Minister ikke virkelig tror, at der er en Fiction paa begge Sider? Det er min Overbevisning, at det Geni